

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Dydaktyka kształcenia kulturowego i medialnego w szkole ponadpodstawowej		8.0.13642	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Polonistyki Stosowanej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia polska	forma	stacjonarne
		moduł	nauczycielska
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Maria Szoska; prof. dr hab. Grażyna Tomaszewska; prof. UG, dr hab. Dariusz Szczukowski			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Konwersatorium		30 godzin - udział w zajęciach;	
Sposób realizacji zajęć		10 godzin - samodzielna lektura wskazanych tekstów;	
zajęcia on-line, zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UG, zajęcia w sali dydaktycznej		5 godzin - wykonanie prac zleconych przez prowadzącego;	
Liczba godzin		5 godzin - przygotowanie pracy zaliczeniowej.	
Konwersatorium: 30 godz.		Razem: 50 godzin = 2 ECTS.	
Termin realizacji przedmiotu			
2025/2026 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
- fakultatywny (do wyboru) - obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza tekstów z dyskusją - Metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny) - Praca w grupach		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenie na podstawie:	
		<ul style="list-style-type: none"> • aktywnego udziału w zajęciach (40%), • wykonanych prac cząstkowych i/lub projektu lekcji (60%). 	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			
zakładany efekt uczenia się	aktywne uczestnictwo w zajęciach	praca zaliczeniowa - scenariusz lekcji	prace cząstkowe
		Wiedza	
K_W08	+	+	+
		Umiejętności	
K_U01	+	+	+
K_U08	+	+	+
		Kompetencje społeczne	
K_K04	+	+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi	
A. Wymagania formalne Realizacja zajęć w ramach specjalności nauczycielskiej	
B. Wymagania wstępne Brak wymagań wstępnych	
Cele kształcenia Celem przedmiotu jest przygotowanie przyszłego nauczyciela polonisty do zintegrowanego nauczania języka polskiego, zarówno w aspekcie językowo-literackim, jak i kulturowo-medialnym. Kształcenie umiejętności interpretacji tekstów kultury, a w szczególności przygotowanie do projektowania lekcji języka polskiego z uwzględnieniem treści kulturowych, w tym także audiowizualnych.	
Treści programowe Relacje między kulturą „wysoką”, popularną i masową w procesie edukacji polonistycznej. Znaczenie i rola mediów w edukacji polonistycznej: od edukacji filmowej do edukacji audiowizualnej. Kształcenie kulturowe i medialne w zapisach podstawy programowej do szkół ponadpodstawowych. Analiza koncepcji podręcznikowych dla etapu ponadpodstawowego. Ponowoczesna teoria obrazu a szkolne praktyki interpretacyjne: sposoby czytania różnych tekstów kultury w szkole ponadpodstawowej. Sztuka współczesna i multimedialna w edukacji polonistycznej. Adaptacje filmowe lektur szkolnych. Edukacja teatralna i muzyczna. Studenckie propozycje integrujące kształcenie literacko-kulturowe.	
Wykaz literatury	
Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (otrzymania zaliczenia)	
A.1. wykorzystywana podczas zajęć:	
Bobiński Witold, <i>Wykształcić widza. Sztuka oglądania w edukacji polonistycznej</i> , Kraków 2016 (Wstęp. W erze kultury ekranów oraz rozdz. I ty zostaniesz reżyserem. Jak film zagarnia obszary współczesności (s. 11–52).	
Budzik Justyna H., <i>Film w edukacji – różne praktyki adaptacyjne. Artystyczny plakat filmowy jako paratekst filmu</i> , „Biblioteka Postscriptum Polonistycznego” 2013, nr 3. http://www.postscriptum.us.edu.pl/pdf/bps2013_3_22.pdf .	
<i>Dlaczego wstydzimy się kultury popularnej, czyli o nowych zadaniach edukacji kulturalnej</i> , [w:] <i>Dzisiejsze czasy – edukacja wobec przemian w kulturze współczesnej</i> , pod red. W. Jakubowskiego, Kraków 2006.	
<i>Ikoniczne i literackie teksty w przestrzeni nowoczesnej dydaktyki</i> , pod red. A. Pilch i M. Rusek, Kraków 2015 (wybór).	
Książek-Szczepanikowa Aniela, <i>Szkolne kształcenie literackie wobec przekazów i przekazyńników. Wczoraj – dziś – jutro</i> , Siedlce 2005 (rozdział Polonista wobec przekazów i przekazyńników, s. 73–113).	
<i>Kultura – Język – Edukacja. Dialogi współczesności z tradycją</i> , pod red. B. Gromadzkiej, D. Mrozek, J. Kaniewskiego, Poznań 2008 (wybór).	
Szczepaniak-Sobczyk Laura, <i>E-learning w edukacji humanistycznej</i> , Gdańsk 2016 (rozdz. III, E-learning w pracy nauczyciela, z rozdz. IV – podrozdział Cyfrowa twórczość – s. 202–223).	
Szoska Maria, <i>Trudna obecność. Film w edukacji polonistycznej a interpretacja</i> , Gdańsk 2019.	
B. Literatura do samodzielnego studiowania:	
<i>Adaptacje. Szkolne użycia ponowoczesnych (anty)teorii literatury</i> , pod red. G.B. Tomaszewskiej, D. Szczukowskiego, Gdańsk 2018 (materiał dotyczący projektu narzędzi elektronicznych oraz ich recepcji, materiał dotyczący kształcenia kulturowego, integracji kształcenia kulturowego z literackim).	
<i>Dialog kultur w edukacji</i> , pod red. B. Myrdzik, M. Karwatowskiej, Lublin 2009 (wybór).	
Ogonowska Agnieszka, <i>Współczesna edukacja medialna: teoria i rzeczywistość</i> , Kraków 2013 (wybór).	
<i>Relacje między kulturą wysoką i popularną w literaturze, języku i edukacji</i> , pod red. B. Myrdzik i M. Karwatowskiej, Lublin 2005 (wybór, m.in.: B. Skowronek, Bo głupich filmów wcale się fajnie nie ogląda”. Odbiór kina popularnego przez młodzież; E. Jaskółowa, Interpretacja – czyli o możliwościach pokazania poezji i manipulacji reklamą).	
Kierunkowe efekty uczenia się K_W08 K_U01; K_U08 K_K04	Wiedza K_W08 Student: <ul style="list-style-type: none"> • zna terminologie z zakresu humanistyki niezbędne do interpretacji różnych tekstów kultury; • posiada niezbędną wiedzę o współczesnym życiu literackim i kulturalnym, współczesnej sztuce, która może i powinien wykorzystać w swojej zawodowej pracy; • jest świadomy audiowizualności współczesnej kultury i wynikających z tego konsekwencji, np. zmian w postawie odbiorczej i stylach lektury; • zna relacje między kulturą „wysoką”, popularną i masową w procesie edukacji polonistycznej; • zna zasady i strategie planowania, realizacji i ewaluacji działań dydaktycznych na lekcjach związanych z interpretacją różnych tekstów kultury, z uwzględnieniem różnych potrzeb edukacyjnych
	Umiejętności

K_U01; K_U08

Student:

- dociera do potrzebnej wiedzy rzeczowej, korzystając z różnych źródeł i nowoczesnych technologii, dokonać jej oceny i selekcji (K_U01);
- potrafi wykorzystać różne strategie i metody nauczania oraz dokonać analizy ich skuteczności, także z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów (K_K08);
- posiada umiejętność przełożenia wiedzy merytorycznej na język praktyki szkolnej, z uwzględnieniem literatury metodycznej, oraz potrafi zaprojektować lekcyjną koncepcję pracy analityczno-interpretacyjnej z różnymi tekstami kultury (K_K08);
- różnicuje rozwiązania dydaktyczne związane z analiza i interpretacja różnych tekstów kultury (K_K08);
- wykorzystuje multimedia w planowaniu pracy dydaktycznej i przy tworzeniu rozwiązań praktycznych rozwijających zainteresowania uczniów, ich uzdolnienia (K_K08);
- posiada umiejętność słowno-wizualnej realizacji przygotowanego materiału literacko-kulturowego na lekcjach polskiego z wykorzystaniem różnych źródeł (K_K08);
- adekwatnie dobiera metody pracy w celu efektywnego realizowania działań dydaktycznych i wychowawczych K_K08).

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K04

Student:

- przestrzega zasad odpowiedzialnego (psychopedagogicznego, merytorycznego i metodycznego) przygotowania się do lekcji;
- ma świadomość znaczenia profesjonalizmu w swojej pracy i konieczności przestrzegania zasad etyki zawodowej;
- dba o rozwój własnych kompetencji literacko-kulturowo-medialnych, pozwalających na efektywne prowadzenie zajęć integrujących kształcenie kulturowe na poziomie szkoły ponadpodstawowej;
- dostrzega role kształcenia kulturowego w budowaniu tożsamości młodego człowieka jako uczestnika życia w społeczności lokalnej, narodowej i europejskiej
- potrafi planować działania na rzecz lokalnego środowiska dla dobra uczniów i tego środowiska.

Kontakt

maria.szoska@ug.edu.pl